

شماره: ۳۱۴/۱۵۴۸۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۳۰

پیوست:

دستگاه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۸۱۰۱۰۰۷
تاریخ ثبت: ۱۳۹۸/۲/۳۱
کد پرونده:
ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طرح یک فوریتی حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی که با عنوان طرح حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی و توانمندسازی مالکان و بهره‌برداران بناهای تاریخی - فرهنگی به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۹ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می‌شود.

لا
علی لاریجانی

طرح حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی

ماده ۱- اصطلاحات به کاررفته در این قانون دارای معانی مشروح ذیل است:

الف - حفاظت: به معنای کلیه فعالیت‌های پسینی و پیشینی در خصوص

پاسداری از ارزشهای مادی است همچون بناهای تاریخی

ب- مرمت: عملیات تخصصی و همه‌جانبه (کمی و کیفی) است که هدف آن

حفظ، بیان و آشکار کردن ارزشهای تاریخی، فرهنگی و زیبایی‌شناختی یک اثر با لحاظ اصالت و یکپارچگی آن است و مراحل گوناگونی اعم از تداوم، تثبیت و استحکام‌بخشی تا بازگردانی وضعیت موجود به وضعیت اصیل و پایدار را شامل می‌شود.

پ- احیاء: فرآیندی هدفمند از مجموعه اقدامات را شامل می‌شود که

به منظور حفاظت و ارتقای کیفی با حفظ اصالت و یکپارچگی در بافت‌های تاریخی - فرهنگی انجام می‌شود.

ت- صیانت: به معنای کلیه فعالیت‌های پسینی و پیشینی در خصوص

پاسداری از ارزشهای معنوی است همچون ارزشهای بناهای معنوی که مربوط به تاریخ و فرهنگ یک کشور باشد.

ث- حریم بنا: نواحی اطراف یک اثر فرهنگی، تاریخی، طبیعی ملی یا جهانی

که همراه با ضوابط و مقررات قانونی با هدف محافظت مؤثر از آن اثر و حمایت‌های قانونی به عنوان لایه‌های حفاظتی (منظری، ساختاری، عملکردی) بر روی نقشه، مشخص می‌شود.

ج- محدوده بافت: محدوده یک منطقه تاریخی و فرهنگی ثبت شده که همراه

با ضوابط و مقررات قانونی با هدف محافظت مؤثر از آثار فرهنگی، تاریخی، طبیعی ملی یا جهانی موجود در آن منطقه و حمایت‌های قانونی به عنوان لایه‌های حفاظتی (منظری، ساختاری، عملکردی) بر روی نقشه، مشخص می‌شود.

ج- کاربری متناسب: حفظ و ارتقای هویت و ارزشهای اثر با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و مزیت‌های تاریخی، فرهنگی و طبیعی و همچنین اجتماعی-اقتصادی آن برای پاسخگویی به نیازهای معاصر وفق ضوابط و مقررات و قوانین ناظر به موضوع.

ح- طرح ویژه حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی- فرهنگی: طرحی است که با توجه به ویژگی، ظرفیت و مزیت تاریخی، فرهنگی و طبیعی بافت تاریخی- فرهنگی شهر و روستا با هماهنگی و همکاری نزدیک کلیه دست‌اندرکاران و ذی‌نفعان در مقیاس کل تا جزء به همراه طرح مدیریتی مربوطه ارائه شده و تکالیف همه دست‌اندرکاران در آن روشن باشد. در این طرح علاوه بر تنظیم روابط این بخش از شهر و روستا با سایر تقسیمات شهری و روستایی، زمینه‌های توسعه هماهنگ شهری و روستایی مد نظر قرار می‌گیرد.

خ- حمایت: بسترسازی مناسب برای توانمندسازی مالکان و بهره‌برداران و ارتقای کیفیت زندگی ساکنان بافت‌های تاریخی- فرهنگی

د- سازمان: سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور

ماده ۲- به منظور حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی- فرهنگی، سازمان مکلف است:

الف- با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی حداکثر ظرف مدت دو سال پس از تصویب این قانون، نسبت به تکمیل، تعیین و ابلاغ محدوده بافت تاریخی- فرهنگی کلیه شهرها و روستاهای تاریخی اقدام کند.

ب- با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، کشور و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون نسبت به تهیه چهارچوب طرح‌های ویژه حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی- فرهنگی (از جمله تعیین حریمها) با رویکرد صیانت از ارزشهای تاریخی- فرهنگی و ارتقای کیفیت زندگی ساکنان این محدوده‌ها اقدام کند.

پ- ظرف مدت یک سال پس از تصویب این قانون، دستورالعمل‌های مورد نیاز برای مدیریت بهره‌برداری، نگهداری و پشتیبانی بناها، اماکن و بافت‌های تاریخی- فرهنگی با اولویت واگذاری فعالیت‌ها به بخش غیردولتی را تهیه و ابلاغ کند.

ماده ۳- وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مکلفند با همکاری سازمان و شهرداری‌ها در مدت پنج سال پس از تصویب این قانون نسبت به تهیه، تصویب و اجرای طرح‌های ویژه حفاظت و احیای محدوده بافت‌های تاریخی- فرهنگی حسب مورد از طریق شورای عالی شهرسازی و معماری یا کمیسیون‌های ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن اقدام کنند.

تبصره- رعایت حقوق مالکانه مردم در اجرای مواد (۲) و (۳) این قانون الزامی است.

ماده ۴- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است از طریق سازمان فنی و حرفه‌ای با استفاده از امکانات موجود و با مشارکت سازمان نسبت به آموزش و تربیت استادکاران و کاردان‌های تجربی در زمینه‌های حفاظت و احیای بناها و اماکن تاریخی- فرهنگی اقدام کند.

تبصره- سازمان موظف است سازوکار طراحی و اجرای فعالیت‌های مرتبط را به گونه‌ای برنامه‌ریزی، تنظیم و تدوین کند که استفاده از نیروهای موضوع این ماده در اولویت قرار گیرد.

ماده ۵- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و آموزش و پرورش مکلفند با مشارکت سازمان، سرفصل، محتوای دروس و شیوه آموزش رشته‌های مرتبط با حفاظت و احیای بناها و بافت‌های تاریخی- فرهنگی با رویکرد مهارت‌آموزی در این تخصص‌ها را اصلاح و یا تکمیل کنند.

ماده ۶- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است با همکاری سازمان، وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ظرف مدت یک سال پس از

تصویب این قانون نسبت به تهیه نظام فنی و اجرائی اختصاصی مربوط به بناها و بافتهای تاریخی - فرهنگی اقدام کرده و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۷- بانکها و مؤسسات اعتباری مکلفند اسناد مالکیت مربوط به بناهای ثبت شده در فهرست آثار ملی را که مالکیت آنها قابل انتقال باشد به عنوان وثیقه اخذ تسهیلات مرمت و احیاء بپذیرند.

ماده ۸- در مواردی که حریم بناها و محدوده بافتهای تاریخی - فرهنگی موضوع این قانون در بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری موضوع «قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری» مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن قرار داشته باشد، به نسبت سهم مساحت این بناها و بافتها از کل مساحت بافتهای فرسوده، اعتبارات، تسهیلات و امتیازات موضوع قانون مذکور با رعایت ضوابط حفاظت از بافتهای تاریخی - فرهنگی به حریم بناها و محدوده بافتهای تاریخی - فرهنگی نیز اختصاص می یابد.

تبصره - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از طریق بانکهای عامل موظف است به نسبت مذکور در این ماده تسهیلات بانکی موضوع ماده (۱۵) «قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری» را به امر احیاء و حفاظت بناها و بافتهای تاریخی - فرهنگی اختصاص دهد.

ماده ۹- کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن، مکلفند برنامه های خود در ارتباط با رفع نیازهای موجود در حوزه های خدماتی، تجهیزاتی و نیز زیرساختهای مورد نیاز برای ارتقای کیفیت زندگی در بافتهای تاریخی - فرهنگی هر شهر/ روستا را ظرف مدت شش ماه پس از تصویب شورای برنامه ریزی و توسعه استان به مورد اجراء گذارند. اجرای برنامه فوق باید به گونه ای باشد که بر اساس بودجه سنواتی حداکثر ظرف مدت ده سال از تصویب این قانون سطح خدمات و

تأمین زیرساخت‌های موردنیاز این محدوده‌ها از سطح میانگین شهر/روستای ذی‌ربط پایین‌تر نباشد.

تبصره- شورای برنامه‌ریزی و توسعه هر استان موظفند به نسبت اعتبارات اختصاص‌یافته به بافت‌های تاریخی- فرهنگی هر شهر/ روستا موضوع ماده (۸) این قانون، اعتبارات مورد نیاز را برای ساخت و تجهیز فضاها و ساختمان‌های عمومی و خدماتی در محدوده مصوب بافت‌های تاریخی- فرهنگی آن شهر/ روستا، از محل اعتبار توزیعی در سهم دستگاه ذی‌ربط با اولویت تأمین کنند.

ماده ۱۰- حذف شد.

ماده ۱۱- در رسیدگی به تخلفات ساختمانی املاک واقع در حریم آثار و محدوده بافت‌های تاریخی- فرهنگی، کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری‌ها، مکلفند منحصراً قلع و قمع مستحذات بدون پروانه و یا مازاد بر پروانه ساختمانی صادرشده را در صدور رأی لحاظ کنند.

ماده ۱۲- حذف شد.

ماده ۱۳- دولت مکلف است از طریق نهادهای ذی‌ربط در تعیین مقررات مربوط به طرح‌های توسعه و عمران، تدابیر و اقدامات جبران محدودیت‌های اعمال‌شده از قبیل تراکم در خصوص املاک واقع در محدوده بافت‌های تاریخی- فرهنگی موضوع این قانون را پیش‌بینی کند.

ماده ۱۴- هر گونه مرمت، احیاء، تعمیرات اساسی و بهره‌برداری از املاک تاریخی- فرهنگی ثبت شده و یا املاک واجد ارزش‌های تاریخی- فرهنگی موضوع این قانون در صورت استقرار فعالیت‌های مطابق با ضوابط میراث فرهنگی، از هزینه‌های مربوط به تغییر کاربری، مرمت و بازسازی معاف می‌باشند.

ماده ۱۵- دستگاه‌های اجرائی و نهادها مکلفند هزینه‌های مربوط به پژوهش، حفاظت و مرمت آثار منقول و غیرمنقول ثبت‌شده در فهرست آثار ملی و آثار واجد ارزش تاریخی- فرهنگی و فهرست‌های ذی‌ربط مربوط به آثار در اختیار و یا در

حیطه موضوع تخصصی همان دستگاه را از محل اعتبارات خود تأمین کنند. این اعتبارات در چهارچوب ضوابط قانونی سازمان هزینه می شود.

ماده ۱۶- شهرداری ها و شورای اسلامی شهرهای دارای بافت تاریخی - فرهنگی مصوب، مکلفند در تخصیص بودجه عمرانی سالانه شهر، بافتهای مذکور را در اولویت قرار دهند.

ماده ۱۷- سازمان مکلف است ظرف مدت دو سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون با بررسی و پایشهای مقتضی، بناهای واجد ارزش برای ثبت در فهرست آثار ملی و فهرستهای ذی ربط را رسماً اعلام کرده و در اختیار عموم قرار دهد.

ماده ۱۸- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است با همکاری وزارت کشور و سازمان تدابیر و اقدامات لازم جهت ایجاد ساختار مناسب اداری را در شهرداریهای شهرهای دارای بافت تاریخی - فرهنگی مصوب انجام دهد.

ماده ۱۹- دولت مکلف است تدابیر و اقدامات لازم برای بیمه بناهای تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی و فهرستهای ذی ربط را انجام دهد.

طرح فوق مشتمل بر هفده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. /ح

علی لاریجانی